

YERYÜZÜNDE ALLAH'A EN SEVİMLİ YERLER: CAMİLERİMİZ

Değerli müminler!

Bugünkü sohbetimizde cami ve mescitlerin öneminden söz edeceğiz.

Allah Teâlâ Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyuruyor:

وَأَنَّ الْمَسَاجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا.

“Mescitler şüphesiz Allah'ındır. O halde Allah ile birlikte kimseye yalvarmayın.”⁶⁹³

Mescit, Allah'a secde ve ibadet edilen yer demektir. Mescitlerin büyüğüne cami denilir. Cami, toplayan ve bir araya getiren demektir. Gerek Cuma, gerekse bayram ve gerekse vakit namazları için cemaati bir araya getirip topladığı ve birlikte ibadet etmelerini sağladığı için bu adı almıştır.

İslam'da cami ve mescidin önemli bir yeri vardır. Allah'a ibadet edilen yerler olmaları hasebiyle Allah'ın evi kabul edilmişler ve islâmın alâmeti sayılmışlardır. Bir yerde bulunan cami, o yer halkının Müslüman olduğunu gösterir. Bunun için Peygamberimiz Mekke'den Medine'ye hicret ettiğinde ilk iş olarak Kuba köyünde Mescid-i Kuba'yı, Medine'de de Mescid-i Nebi'yi inşa etmişlerdir.

693 Cinn, 72/18.

Yeryüzünde İlk İnşa Edilen Mabet

Kur'an-ı Kerim'de, yeryüzünde ilk inşa edilen mabedin Kâbe olduğu bildirilmekte ve şöyle buyurulmaktadır:

إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَالَمِينَ

“Şüphesiz insanlar için ilk kurulan ev (ibadet evi) Mekke’de olandır. Alemlere rahmet ve hidayet kaynağı olarak kurulmuştur.”⁶⁹⁴

Kâbe İbrahim aleyhi's-salam ile oğlu Hz. İsmail tarafından inşa edilmiştir. Kur'an-ı Kerim bu gerçeği şöyle bildirir:

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ. رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةٌ مُّسْلِمَةٌ لَّكَ وَإِنَّا مِنَّا سَكَنًا وَتُبَّ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ.

“Hani İbrahim İsmail ile beraber Allah’ın evinin temellerini yükseltiyor (şöyle dua ediyorlardı): Ey Rabbimiz! Bizi sana boyun eğenlerden kıl, soyumuzdan da sana itaat eden bir ümmet yarat, bize ibadet usullerimizi göster, tövbelerimizi kabul et, zira tövbeleri çok kabul eden, çok merhametli olan ancak sensin”⁶⁹⁵

Ebû Zer (ra.) şöyle demiştir: Peygamberimize:

–Ey Allah’ın Resûlü! Yeryüzünde ilk inşa edilen mescit hangisidir? Diye sordum. Peygamberimiz:

–Mescid-i Haram, buyurdu. Ben:

Bundan sonra hangisi inşa olundu? Dedim. Peygamberimiz:

–Mescid-i Aksa, buyurdu. Ben:

–İkisinin yapılışı arasında ne kadar süre bulunduğunu sordum, Peygamberimiz:

694 Al-i İmran, 3/96.

695 Bakara, 2/127-128.

–Kırk sene, buyurdu. Bundan sonra Peygamberimiz:

–Ey Ebû Zer! Her nerede namaz vakti girerse orada namazını kıl. Namazın fazileti, vaktinde kılınmasındadır, buyurdu.⁶⁹⁶

Mescid-i Haram, Kâbeyi çevreleyen mescittir. Buna Mescid-i Haram dendiği gibi Harem-i Şerif de denir.

Haram, saygı değer ve kutsal demektir. Kâbe ile onu çevreleyen mescitten başka Mekke’i Mükerreme’ye de “Beldei Haram” denilmiştir.

Mescid-i Aksa, Kudüs’teki “Beytü’l-Makdis”tır. Aksa, çok irak demektir. Mescid-i Haram’dan çok uzakta bulunduğu için bu adı almıştır. Bu mescit, Süleyman aleyhi’sselâm tarafından inşa edilmiştir.

İslâm’da İlk İnşa Edilen Mescitler

Kuba Mescidi. İslâm’da ilk inşa edilen mescitlerden birisi Kuba Mescididir. Peygamberimiz Mekke-i Mükerreme’den Medine-i Münevvere’ye hicret ettiği zaman Medine’ye gelmeden Medine yakınında bulunan bugün ise Medine ile bitişmiş durumda olan Kuba köyünde bu adla anılan mescidi inşa etmiştir. Peygamberimiz bu mescidin inşasında bizzat çalışmış ve taş taşımıştır. Bu mescit, İslâm Tarihinin yükselme devri arifesinde inşa edildiği için büyük hatıralar taşımaktadır. Kur’an diliyle Takva mescidi adı verilen bu mescit hakkında şöyle buyuruluyor:

“İlk günden takva üzerine kurulan mescit (Kuba mescidi) içinde namaz kılman elbette daha doğrudur. Onda temizlenmeyi seven adamlar vardır. Allah da çok temizlenenleri sever.”⁶⁹⁷

Peygamberimiz yaşadığı sürece her Cumartesi günü yaya veya binitli olarak bu mübarek mescidi ziyaret eder ve içinde namaz kıları.⁶⁹⁸

Bir hadisi şerifte şöyle buyurulmuştur:

صَلَاةٌ فِي مَسْجِدِ قُبَا كَعُمْرَةٍ

“Kuba mescidinde namaz kılmak, bir umre yapmaktır.”⁶⁹⁹

696 Buhâri, “Enbiya”, 40; Müslim, “Mescid”, 1-2.

697 Tevbe, 9/108.

698 Buhâri, “Fazlu’s-salâti fi Mekke ve’l-Medine”, 3-4.

699 Tirmizî, “Mevakit”, 125; İbn Mâce, “İkamet”, 197.

Bunun içindir ki Peygamberimizin mescidini ve kabrini ziyaret eden hacı adayları Peygamberimize uyararak kuba mescidini de ziyaret eder ve burada namaz kılarlar.

b) Mescid-i Nebi: Peygamberimiz Mekke'den Medine'ye hicret ettiklerinde inşa etmiş oldukları mescittir. Peygamberimizin kabri de bu mescidin içindedir.

Müslümanların sayısı arttıkça oturdukları yerlerde pek çok mescit inşa edilmiştir.

Hangi Mescitlerde Namaz Kılmak Daha Çok Sevaptır.

Peygamberimiz şöyle buyuruyor:

لَا تُشَدُّ الرَّحَالَ إِلَّا إِلَى ثَلَاثَةِ مَسَاجِدَ. مَسْجِدِي هَذَا وَمَسْجِدِ الْحَرَامِ
وَمَسْجِدِ الْأَقْصَى

“Namaz kılmak ve ibadet etmek için hiçbir mescide yolculuk edilmez. Yalnız şu üç mescit hariç, bunlara yolculuk edilir: Mescid-i Haram, Mescid-i Nebi ve Mescid-i Aksa”⁷⁰⁰

Peygamberimiz ancak bu üç mescit için yolculuk yapılabileceğini, yapılmasının uygun olacağını, bunların dışındaki hiçbir mescit için yolculuk yapılmasının uygun olmayacağını bildiriyor. Çünkü bu üç mescitte namaz kılmak ve ibadet etmek diğer mescitlerde ibadet etmekten ve namaz kılmaktan daha çok sevaptır.

Bu mescitlerin diğer mescitlerden üstünlüğü, bunların peygamberler tarafından yapılmış olmalarındandır. Elbette peygamberlerin yapmış oldukları mescitler, peygamber olmayanların yaptıkları mescitlerden farklıdır. Ayrıca Mescid-i Haram, aynı zamanda Müslümanların kiblesidir. Mescid-i Aksa da geçmiş ümmetlerin kiblesi idi. Hatta İslam'ın ilk günlerinde de yine kible idi. Daha sonra değiştirilerek kible, Kâbe oldu.

Bu mescitlerin en faziletlisi Mescid-i Haram, sonra da Mescid-i Nebidir. Nitekim Peygamberimiz:

⁷⁰⁰ Buhâri, “Fazlu's-salâti fi mescid-i Mekke ve'l-Medine”, 1; Müslim, “Hac” 94.

صَلَاةٌ فِي مَسْجِدِي هَذَا خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ صَلَاةٍ فِيَمَا سِوَاهُ إِلَّا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ

“Benim şu mescidimde kılınan bir namaz, Mescid-i Haram hariç, diğer mescitlerde kılınan bin namazdan daha sevaptır.”⁷⁰¹

صَلَاةٌ فِي مَسْجِدِي أَفْضَلُ مِنْ أَلْفِ صَلَاةٍ فِيَمَا سِوَاهُ إِلَّا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ
وَصَلَاةٌ فِي الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَفْضَلُ مِنْ مِئَةِ أَلْفِ صَلَاةٍ فِيَمَا سِوَاهُ

“Mescidimde kılınan bir namaz, Mescid-i Haram hariç, diğer mescitlerde kılınan bin namazdan hayırlıdır. Mescid-i Haram’da kılınan bir namaz diğer mescitlerde kılınan yüz bin namazdan daha faziletlidir.”⁷⁰²

Fazilet itibariyle Kuba mescidi, bu üç mescitten sonra gelir. Bundan sonra en eski, sonra da en büyük olan mescitlerdir.

Bir kimsenin oturduğu mahallenin mescidinde namaz kılması, diğer mescitlerde namaz kılınmasından daha çok sevaptır.

Cami ve Mescitleri Kim İnşa Eder ve Onarır

Kur’an-ı Kerim’de şöyle buyruluyor:

إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى
الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ.

“Allah’ın mescitlerini ancak Allah’a ve ahiret gününe inanan, namaz kılan, zekat veren ve ancak Allah’tan korkan kimseler onarırlar. İşte hidayet üze oldukları umulanlar bunlardır.”⁷⁰³

Ayet-i Kerime, hangi nitelikleri taşıyan kimselerin mescitleri onaracaklarını bildirmektedir.

1. Allah’a inanmak. Allah’a inanmayanların mescit yapmaları veya

701 Buhâri, “Fazlu’s-salâti fi mescid-i Mekke ve’l-Medine”, 1; Müslim, “Hac” 94.

702 İbn Mâce, “Salat”, 195; Ahmet b. Hanbel, 2/ 16-68.

703 Tevbe, 9/18.

yapılmış olan bir mescidi onarmaları düşünülemez. O halde mescitleri onaracak, bakımı ile ilgilenen kimselerde bulunması gerekli niteliklerin başında Allah'a inanmak gelmektedir.

2. Ahiret gününe inanmak. Allah'a itaat ve ibadet etmenin asıl yararı ahirette görülecektir. Allah Teala kendisine inanan ve ibadet edenleri ahirette cennetiyle ödüllendirecektir. Öldükten sonra tekrar dirilip, dünyada yapılanların karşılığının görüleceği bir güne ahiret gününe inanmamış ve hayatı, sadece dünya hayatından ibaret sanmış olan kimselerin ibadet için mescit yapmaları da söz konusu olmaz.

3. Namaz kılmak. Cami yapmak veya onarmaktan maksat içinde ibadet etmek ve namaz kılmaktır. Namaz kılmayanlar da mescit yapma ihtiyacını duymazlar.

4. Zekat vermek. Farz olan zekat borcunu vermeyen, yoksulları ve kimsesizleri görüp gözetmeyen kimselerin mescit yapmaları veya mescitlerin bakımı ile ilgilenmeleri onlardan beklenmez.

5. Yalnız Allah'tan korkmak. Evet, insan, Allah'ın emrini yerine getirirken yalnız O'ndan korkar. Çünkü yaptıklarından insanı sorgulayacak; iyilik yapmış ise ödüllendirecek, kötülük yapmış ise cezalandıracak olan yalnız O dur.

İşte mescitlerin onarım ve bakımı ile ilgilenen olanlar bu nitelikleri taşıyan kimselerdir. Hidayeti bulmuş, murada ermiş olanlar da bunlardır. Çünkü Allah Teala kendi rızası için yapılan hiçbir şeyi karşılıksız bırakmaz. Peygamberimiz buyuruyor:

مَنْ بَنَى مَسْجِدًا لِلَّهِ بَنَى اللَّهُ لَهُ فِي الْجَنَّةِ مِثْلَهُ

“Kim Allah'ın rızası için mescit yaparsa, Allah, benzerini onun için cennette yapar.”⁷⁰⁴

Diğer bir hadisi şerifte de şöyle buyurulmuştur:

إِنَّ مِمَّا يَلْحَقُ الْمُؤْمِنَ مِنْ عَمَلِهِ وَحَسَنَاتِهِ بَعْدَ مَوْتِهِ عِلْمًا عَلَّمَهُ وَنَشَرَهُ

704 Buhârî, “Salat”, 65; Müslim, “Zühd”, 3.

وَوَلَدًا صَالِحًا تَرَكَهُ وَمُصْحَفًا وَرَّثَهُ أَوْ مَسْجِدًا بَنَاهُ أَوْ بَيْتًا لِابْنِ السَّبِيلِ بَنَاهُ
 أَوْ نَهْرًا أَجْرَاهُ أَوْ صَدَقَةً أَخْرَجَهَا مِنْ مَالِهِ فِي صِحَّتِهِ وَحَيَاتِهِ يَلْحَقُهُ مِنْ بَعْدِ
 مَوْتِهِ

“Bir mümine öldükten sonra amelinden ve yaptığı iyiliklerden ulaşacak şeylerden biri de yaydığı ilim, geride bıraktığı (kendisini hayır ve dua ile anacak) iyi bir evlat, miras olarak bıraktığı mushaf-i şerif, yaptırdığı mescit, yolcuların barınması için inşa ettiği misafirhane, akıttığı su, sağlığı yerinde iken malından çıkarıp verdiği sadakadır. Bunlardan hangisini yapmış ise öldükten sonra onun sevabı kendisine ulaşır.”⁷⁰⁵

Bunun için Müslümanlar, özellikle Müslüman Türkler, gittikleri her yerde cami yapmışlar, kendi kalacakları yerlerden daha çok camilere önem vermişlerdir. Çalışarak geçimlerini sağlamak için Avrupa ülkelerine giden işçi kardeşlerimizin bu ülkelerde yapmış oldukları camiler bunun en güzel örneğidir. Kazançlarının bir bölümünü camilere harcayan bu insanların bu davranışları her türlü takdirin üstündedir. Bunu Avrupalılar anlamakta güçlük çekiyorlar. Nasıl olur da asgari ücretle çalışan bu insanlar kişisel giderlerinden artırarak cami inşasına yardımda bulunuyorlar. Bunun ahiret için bir harcama olduğunu anlayamıyorlar.

Cami ve mescitlerin inşasından tutun da temizliğine ve aydınlatılmasına varıncaya kadar verilecek hizmet övgüye değer bir hizmettir. Rivayete göre bir zenci kadın Peygamberimizin mescidini devamlı silip süpürür ve temizliğini yapardı. Kadın bir ara görünmez olmuş. Peygamberimiz kadını sorunca öldüğünü söylemişler. Peygamberimiz üzülmüş ve: “Bana öldüğünü haber vermeli değil mi idiniz? Haydi kabrini bana gösterin.” Buyurmuş ve kabrinin başına gidip namaz kılmış, dua etmiştir.”⁷⁰⁶

Peygamberimizin, ölmüş olan bir kadının mezarını ziyaret edip ona dua etmesi, camie hizmetin, Peygamberimiz tarafından takdir gören bir hizmet olduğunu gösterir.

705 İbn Mâce, “Mukaddime”, 20.

706 Buhârî, “Salat”, 74.

Camilerde Dikkat Edilecek Hususlar

Camiler her hangi bir bina ve ev gibi değildir. Onlar, içinde yalnız Allah'a ibadet edilen kutsal mekânlardır. Bu yerlere, diğer bina ve evlere girilir gibi girilmez. Camilere girilirken ve camilerde dikkat edilmesi gerekli hususlar kısaca şunlardır:

1. Camie giderken en güzel ve temiz elbiseleri giyerek gitmeli, cemaati rahatsız edecek kirli ve yağlı elbiselerle gidilmemelidir. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurulmuştur:

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ ...

“Ey Ademoğulları! her mescide gidişinizde zinetli (güzel ve temiz) elbiselerinizi giyin.”⁷⁰⁷

2. Mescide girerken ve çıkarken dua etmeli. Peygamberimiz buyuruyor: “Sizden biriniz mescide girdiği zaman: “Ey Rabbim! bana rahmet kapılarını aç” desin, çıktığı vakit de: “Ey Rabbim! Senden üstünlük dileirim” desin.”⁷⁰⁸

3. Camie girildiğinde kerahet vakti değil ve henüz namaza başlanmamış ise iki rek'at “Tahiyetü'l mescid” kılınır. Peygamberimiz buyuruyor:

إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمُ الْمَسْجِدَ فَلْيَرْكُعْ رُكْعَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يَجْلِسَ

“Sizden biriniz mescide girdiği vakit oturmadan önce iki rek'at namaz kılsın.”⁷⁰⁹

Ebu Katade (ra.) diyor ki:Mescide girdim. Peygamberimiz cemaatin arasında oturuyordu. Ben de oturdum. Peygamberimiz bana döndü ve:

–Oturmadan önce iki rek'at namaz kılmaktan seni alıkoyan ne? buyurdu. Ben:

–Ey Allah'ın Resülü! sizi oturuyor gördüm, cemaat de oturuyorlardı, onun için Oturdum, dedim. Peygamberimiz:

707 A'raf, 7/31.

708 Müslim, “Salatü'l-Müsafirine ve Kasrihim”, 10; İbn Mâce, “Mesacid”, 13.

709 Buhârî, “Salat”, 60; Müslim, “Salatü'l Müsafirin”, 11.

–Sizden biriniz mescide girdiği vakit iki rek’at namaz kılmadan oturmasın, buyurdu.⁷¹⁰

4. Soğan ve sarımsak yemiş olan kimselerin camie gitmeleri uygun olmaz. Bunları yemek haram değil, helaldir. Ancak bunlar pişmeden yenildiğinde kokuları başkalarını rahatsız eder. Cemaatın sevabını alacağım diye başkalarını rahatsız etmek doğru olmaz. Peygamberimiz buyuruyor:

مَنْ أَكَلَ ثَوْمًا أَوْ بَصَلًا فَلْيَعْتَزِلْنَا أَوْ يَعْتَزِلْ مَسْجِدَنَا وَلْيَتَّقِدْ فِي بَيْتِهِ

“Her kim sarımsak veya soğan yemiş ise bizden, yahut mescidimizden uzak olsun, evinde otursun.”⁷¹¹

Peygamberimiz, ağzı soğan veya sarımsak kokan kimsenin camie gelmemesini öğütlüyor ki, bunları yemekte dinen bir sakınca yoktur ve hemen herkes de bunları yer. Çorapları ve elbiseleri kokan kimselerin kirli çorapları ile camie gelmelerinin hiç uygun olmayacağı muhakkaktır.

5. Camilerde kayıp ilan etmek ve gürültü yapmak da doğru değildir. Bunun gibi alış-veriş yapmak ve dilenmek de uygun değildir.

إِذَا رَأَيْتُمْ مَنْ يَبِيعُ أَوْ يَبْتَاعُ فِي الْمَسْجِدِ فَقُولُوا لَا أَرِيحَ اللَّهُ تِجَارَتَكَ وَإِذَا رَأَيْتُمْ مَنْ يَنْشُدُ فِيهِ ضَالَّةً فَقُولُوا لَا رَدَّ اللَّهُ عَلَيْكَ

Peygamberimiz buyuruyor:

“Her kim bir kimseyi mescitte alış-veriş yaparken görürse, “Allah ticaretinizde size kar vermesin” deyin. Her kimi de mescitte bir kayıp ilan ederken gördüğünüzde, “Allah onu sana geri vermesin” deyin.”⁷¹²

Camilerde Kılınan Namazın Sevabı

Camide cemaatle namaz, Hüda sünnetlerindedir. Abdullah b. Mes’ud (ra.) diyor ki: Peygamberimiz bize Hüda sünnetlerini öğretti. “Bunlardan birisi de ezan okunan mescitte namaz kılmaktır.”⁷¹³

710 Müslim, “Salatül-Müsafirine ve Kasriha”, 11.

711 Buhârî, “Salat”, 160; Müslim, “Mesacid” 17.

712 *Neylül-Evtar*, 2/176; Müslim, “Mesacid”, 18.

713 Müslim, “Mesacid”, 44.

Camilerde kılınan namaz, camiler dışında kılınan namazdan daha çok sevaptır. Ebu Hureyre (ra.) rivayetinde Peygamberimiz:

صَلَاةُ الْجَمِيعِ تَزِيدُ عَلَى صَلَاتِهِ فِي بَيْتِهِ وَصَلَاتِهِ فِي سُوقِهِ خَمْسًا وَعَشْرِينَ
 دَرَجَةً فَإِنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا تَوَضَّأَ فَأَحْسَنَ وَآتَى الْمَسْجِدَ لَا يُرِيدُ إِلَّا الصَّلَاةَ لَمْ يَخْطُ
 خَطْوَةً إِلَّا رَفَعَهُ اللَّهُ بِهَا دَرَجَةً وَحَطَّ عَنْهُ خَطِيئَةٌ حَتَّى يَدْخُلَ الْمَسْجِدَ وَإِذَا
 دَخَلَ الْمَسْجِدَ كَانَ فِي صَلَاةٍ مَا كَانَتْ تَحْبِسُهُ وَتُصَلِّيَ عَلَيْهِ الْمَلَائِكَةُ مَا دَامَ فِي
 مَجْلِسِهِ الَّذِي يُصَلِّي فِيهِ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لَهُ اللَّهُمَّ ارْحَمْهُ مَا لَمْ يُؤْذِ يُحْدِثُ

“Kişinin cemaatle namazı, evinde ve pazarda (iş yerinde yalnızca kıldığı) namazdan yirmi beş derece daha sevaptır. Çünkü sizlerden biri abdestini tamam aldığı ve namazdan başka bir kasdı olmaksızın mescide gittiği zaman mescide girinceye kadar attığı her adımdan dolayı Allah Teala onu bir derece daha yükseltir ve bir günahını eksiltir. Mescide girince de mescitte kaldıkça hep namazda imiş gibi sevaba nail olur ve namaz kıldığı yerden ayrılmadığı, kimseye eziyet etmediği ve abdesti de bozulmadığı sürece yanındaki melekler: “Allah’ım! bunu bağışla, buna rahmet eyle” diye dua ederler.”⁷¹⁴

Bir başka hadisi şerifte de şöyle buyurulmuştur:

مَنْ غَدَا إِلَى الْمَسْجِدِ وَرَاحَ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُ نُزُلَهُ مِنَ الْجَنَّةِ كُلَّمَا غَدَا أَوْ رَاحَ

“Her kim namaz için mescide gidip gelirse her gidip geldikçe Allah Teala ona cennette bir misafir ikramı hazırlar.”⁷¹⁵

Ebu Katade (ra.)nin rivayetinde Peygamberimiz, “kıyamet günü Allah’ın gölgesinde gölgelenecek yedi sınıf insandan birinin de gönlü mescitlere bağlı (mescitleri seven ve cemaate devam eden) kimse olduğunu bildirmişti.”⁷¹⁶

Ne mutlu namazını muntazam kılanlara ve cemaate devam edenlere.

714 Buhârî, “Ezan” 30. Bu konudaki diğer rivayetler için bakılabilir.

715 Buhârî, “Ezan”, 37; Müslim “Mesacid”, 51.

716 Buhârî, “Ezan”, 36; Müslim, “Zekat”, 30.